

Camphill České Kopisty

Historie vzniku	1
Běžný den v Camphillu v Českých Kopistech	2

Historie vzniku

Zakladateli a iniciátory myšlenky českého Camphillu byl Petr Nejtek a jeho manželka Turid. Petr emigroval do Norska v lednu 1969 po sovětské invazi, dostudoval a oženil se. Přes svého kolegu v zaměstnání se seznámil s anthroposofií a s idejí Camphillu. Spolu s rodinou navštěvovali nejstarší a největší camphillskou komunitu Vidaråsen, kde se blíže seznamovali s denním životem i s duchovním obsahem celého hnutí.

Po zhroucení komunismu se objevily nové možnosti. Petr pomáhal při zakládání vesničky Světлана v Rusku blízko Petrohradu. Camphillské komunity vznikaly v Polsku, Estonsku, Lotyšsku, Maďarsku a v bývalém Východním Německu. Bylo na snadě pomýšlet na přenesení ideje i na českou půdu, kde má své duchovní kořeny. Zakladatel hnutí Karl König si zvolil Komenského jako jednoho ze svých duchovních vzorů, jeho manželka pocházela z komunity Moravských bratří ve Slezsku a on sám se o to snažil do konce svého života, zemřel v r.1966. Za komunismu to samozřejmě nebylo možné.

Příbuzným Petra Nejtky byl v restituci navrácen statek v Českých Kopistech u Litoměřic, kde se on narodil a vyrůstal. Po 40 letech hospodaření JZD byly dvůr i budovy ve zchátralém stavu. Po letech uvažování nakonec jako první vyslovila Turid nahlas myšlenku založit Camphill zde. V lednu 1998 se v Českých Kopistech koná schůze, na níž přijíždějí lidé z norského a polského Camphillu a čeští přátelé, někteří se zkušeností z Camphillu, aby posoudili vhodnost místa. Závěr byl pozitivní. Rok nato vzniká občanské sdružení Camphill České Kopisty. Mezi zakládajícími členy je Radomil Hradil, který během dalších let udělal velký kus práce jak administrativní, tak propagační i praktické na místě.

V roce 2000 je za finance získané od norského Camphillu vykoupen celý statek v Kopistech č. 6. Na konci roku 2000 je v obci zakoupen další pozemek, kde dříve stával zemědělský dvůr. Tímto se začíná dlouhodobý proces, který asi provází každou nově vznikající iniciativu, tedy shánění peněz z různých grantů a nadací, v první řadě na nejnútnejší opravu obytného stavení. V r. 2001 vzniká architektonická studie na celou usedlost a projektová dokumentace na první etapu.

V srpnu 2002 přichází povodeň, která neměla obdoby - je to zvláštní „štěstí v neštěstí“. Voda zaplavila sice spodní patro, ale budova se opravovala svépomocí od pater horních, a tudíž škoda nebyla až tak veliká. Finance z pojištění a publicita díky povodním Camphillu velice pomohly. Začaly přicházet finanční i věcné dary, takže rekonstrukce se mohla zadat stavební firmě. V létě roku 2003 přichází první rodina, která žila 3 roky v norském Camphillu Hogganvik. Tuto rodinu po roce střídá česko-finský pár. Kupuje se desetihektarové pole, na které nám nezištně půjčuje m.j. pan

Peter Veselý. Koncem roku 2004 se otvírá zárodek budoucí textilní dílny, do které začínají dojíždět dvě dívky. První stálí uživatelé přicházejí začátkem roku 2005 spolu s novými spolupracovníky. Začíná se prodávat zelenina z pole. Petr Nejtek, který zatím působil z Norska s občasnými návštěvami, se spolu s manželkou stěhuje do domku se zahrádkou, který přiléhá ke statku a který zdědil po rodičích. Během roku 2006 se Camphill postupně začíná dostávat do ustáleného chodu. To znamená pět uživatelů v chráněném bydlení a několik spolupracovníků, kteří v domě bydlí část týdne a střídají se ve službě. Zaměstnání v dílnách (textilní a keramická) a práci venku střídá jednou týdně arteterapie, zpěv nebo malování. Kromě stálých uživatelů dojíždí sem čtyři další na denní péči. V roce 2007 byl přikoupen vedlejší statek, kulturní památka, která se bude postupně rehabilitovat. Zatím se intenzivně využívá pouze zahrada. Zásadní impuls přichází roku 2009, kdy se do Camphillu znovu stěhuje rodina – Lenhartovi, kteří zde postupně začínají působit jako rodiče domu.

Běžný den v Camphillu v Českých Kopistech

Běžný den začíná po sedmé, kdy je čas pro pomalé probuzení a ranní hygienu. Před osmou se všichni sejdou v obývacím pokoji a zahájí společně ranní kruh zapálením svíčky a přečtením průpovědi z Kalendáře duše od Rudolfa Steinera, který je určen pro tento den. Chvilí tichého zamyšlení nad citátem vystřídá zpěv a lehké protažení těla. Následuje snídaně, kterou s polečně s některým pracovníkem připraví před kruhem dvojice uživatelů určená na tento den. Snídaně se opět zahajuje tradičním veršem určeným pro ten který den v týdnu a zapálením svíčky. Před samotným jídlem si ještě všichni u stolu podají ruce a popřejí dobrou chuť. Uživatelé se plně zapojují do chodu domácnosti formou předem určených služeb, tudíž po snídani umyjí a uklidí nádobí. Od devíti následuje práce v dílnách, na zahradě či v domácnosti. Textilní dílna je vybavena tkalcovskými stavy i jednoduššími kolíkovými stavy. Uživatelé vyrábí m.j. koberce a tašky, které se prodávají při různých oslavách či na jarmarcích. Dále je zde keramická dílna, plánuje se dřevodílna. Během týdne se střídá činnost v obou dílnách. Práce venku na zahradě a na poli je závislá na roční době a samozřejmě i na počasí. Jeden den v týdnu je dopolední práce nahrazena arteterapií. Při muzikoterapii se uživatelé učí nejen zpěvu, ale i správné artikulaci a někteří hře na hudební nástroj (např. flétnu). Při terapii malováním vznikají akvarelové malby na různá témata. Dopolední činnost přeruší na půl hodiny čajová pauza a po ní se s prací pokračuje do oběda ve 12:30. Při přípravě oběda během dopoledne pomáhají uživatelé, opět dle určené služby.

Oběd je znovu započat rituálem, při kterém se zapálí svíce a zazpívá nějaká píseň. A po společném jídle a opětovném poděkování následuje polední klid, který trvá přibližně hodinu a půl. Svačinou začíná pracovní odpoledne, které končí v 17 hodin a uživatelé mají až do večere osobní volno, které mohou strávit odpočinkem, venku na procházce nebo například nějakou hrou. V 18 hodin následuje večere zahájena opět jako ostatně každé jídlo zapálením svíčky a přečtením citátu. Ke společným jídlům je třeba dodat, že si lidé mezi sebou navzájem povídají, jaký byl uplynulý den, co se

udělalo při práci v dílně nebo co ještě bude potřeba udělat, a atmosféra je zde velice přátelská a semknutá. Večere se opět zakončí společným poděkováním. Před společným úklidem ještě následuje chvilka čtení z Bible. Čte se vždy jeden citát celý týden dle určitého ročního období. Když je uklizeno a umyto nádobí, a to bývá kolem 19. hodiny, následuje čas osobního volna, kdy uživatelé rádi chodí na procházky, případně poslouchají hudbu, čtou si nebo se všichni společně sejdou u nějaké hry. Ve 21 hodin pak dům usíná a všichni uživatelé se rozcházejí do svých pokojů ke spánku. A tímto končí jeden běžný modelový den v Camphillu České Kopisty.